

Sirküler No: 2712

Sirküler Tarihi:27.08.2019

KONU: DERNEK ADINA YAPILAN AYNİ BAĞIŞ VE YARDIMIN İKTİSADİ İŞLETMESİNE AKTARILMASINDA VERGİLENDİRME HUSUSU.

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğünün 17.02.2016 tarih ve 84098128-125[6-2013/17]-85 sayılı özelgesinde;

Derneğinizi amaçları doğrultusunda üyelerinden ve gönüllü bağışçılardan ayni ve nakdi bağış aldığı, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yurt açıp işletilmek istediği, yurttaki kalan öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması için derneğinizi adına alınan ayni ve nakdi bağış ve yardımların bir kısmının iktisadi işletmenize aktarılması durumunun kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve Vergi Usul Kanunu yönünden değerlendirilmesinin talep edildiği anlaşılmıştır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup,

Aynı Kanununun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında da dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi işletme olduğu;

Dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği,

Mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kâr edilmemesi veya kârın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dernekler tüzel kişilikleri itibarıyla kurumlar vergisi mükellefi olmamakla birlikte, derneğe bağlı iktisadi işletme oluşturacak nitelikte devamlı ticari, sınai ve zirai faaliyetlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekecektir.

İktisadi işletmenin belirgin özellikleri; bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir.

Kanun, bu gibi halleri tek tek saymak yerine, dernek ya da vakıf tarafından piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsama almıştır.

Diğer taraftan, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 30/a maddesinde; "Dernekler tüzüklerinde gösterilen amaç ve bu amacı gerçekleştirmek üzere sürdürüleceği belirtilen çalışma konuları dışında faaliyette bulunamazlar." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak derneğinizi tüzüğünün tetkikinde; "İhtiyaç sahibi öğrencilere yurt içi ve yurt dışı her türlü eğitim ve öğrenim yardımı yapar. Ayrıca yurt, kütüphane, dersane, kurs, enstitü, ilmi araştırma ve geliştirme merkezleri, her kademedeki okullar açar ve bu tür müesseselere her türlü ayni ve nakdi yardımda bulunur." hükmünün yer aldığı anlaşılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, derneğinize yapılacak ayni ve nakdi bağış ve yardımlar nedeniyle kurumlar vergisi mükellefiyeti oluşmayacaktır.

Öte yandan, derneğimize yapılan aynı ve nakdi bağış ve yardımların bir kısmının iktisadi işletmenize aktarılması durumunda söz konusu bu tutarların, iktisadi işletmenizin kurum kazancına dahil edileceği tabiidir.

Ancak, Dernek, iktisadi işletmeye borç verebilir. Faiz almayabilir. Ayrıca Dernek, İktisadi işletmeye sermaye olarak para verebilir. Tabiki borç ve sermaye konulması kurumlar vergisi konusuna girmemektedir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1'inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti kapsamındaki teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu,

Bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılmasının ve bunları yapanların hukuki statü ve kişiliklerinin işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceği ve vergilemeye engel teşkil etmeyeceği,

Aynı Kanun'un 20'nci maddesinde ise; teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; bedel deyiminin, alıcının ödediği veya borçlandığı para, mal ve diğer şekillerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği belirtilmiştir.

Buna göre, yurttan kalan öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması için derneğiniz adına alınan aynı ve nakdi bağış ile yardımların bir kısmının derneğiniz bünyesinde oluşan iktisadi işletmeye bağış yoluyla (kaynak) aktarılması, herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifası karşılığını oluşturmadığından KDV'ye tabi tutulmayacaktır.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.